O krajině a lidech

Pracovní sešit

1. vydání, 2026, Brichta & Dinterová a kol.

O LESE, z.s.

Učební text vznikl v rámci řešení projektu O KRAJINĚ A LIDECH 2025+, který byl finančně podpoařen Středočeským krajem.
Na vytváření brožury se podíleli členové lektorského kolektivy O LESE, z. s. Brožura nebyla vytvořena umělou inteligencí.

Středočeský kraj

O krajině a lidech

Pracovní sešit

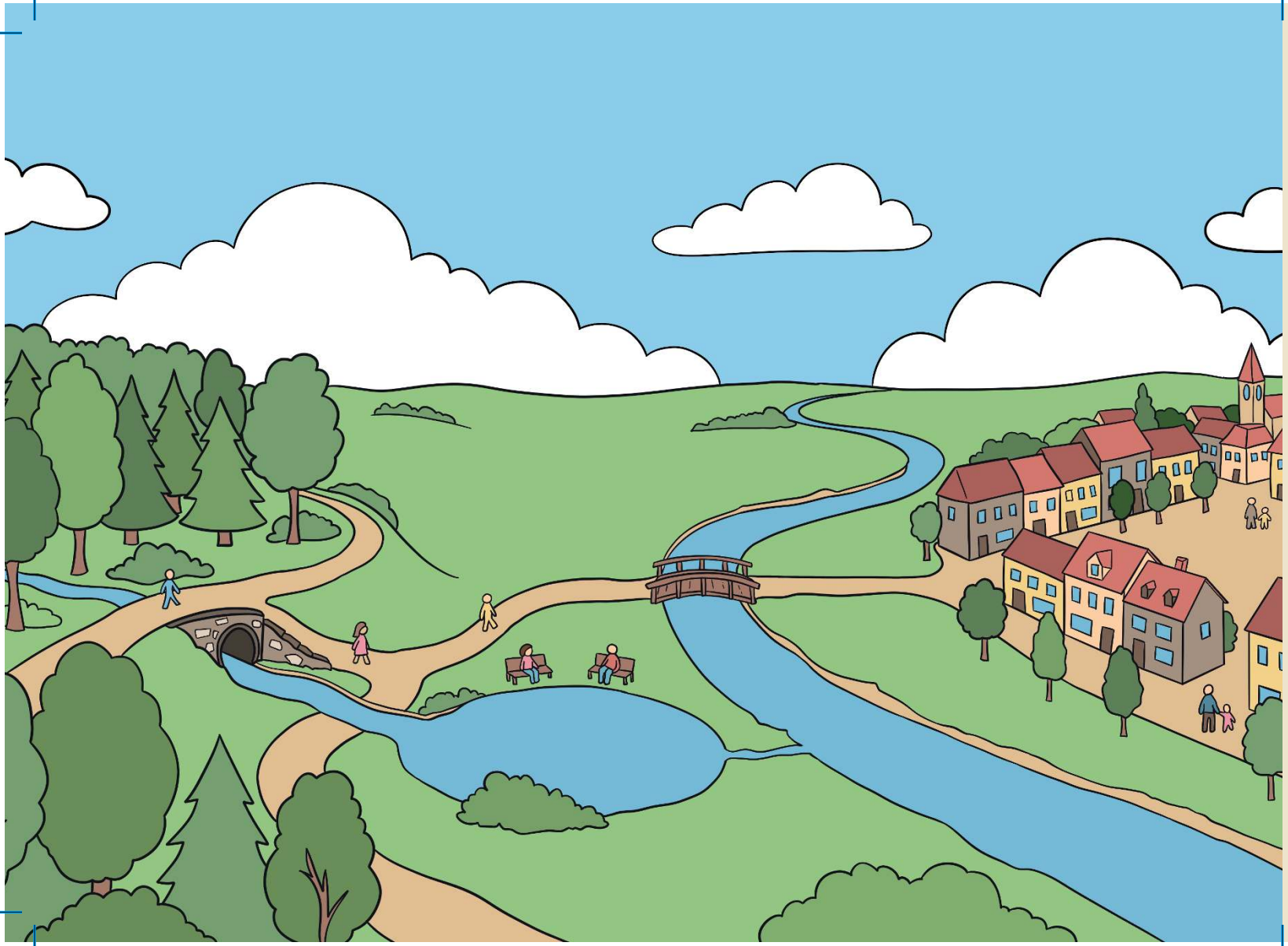

Mílí žáci, vážení pedagogové,

jistě jste si všimli, že se v našem okolí kromě domů a silnic nachází také louky, pole, lesy, rybníky, jezera a řeky. Možná vás překvapí, že o každou část přírody okolo nás se musí někdo starat.

Učební text O KRAJINĚ A LIDECH v podobě doplňovačky je zaměřen na informace o různých částech naší krajiny, také na osoby, které o ně pečují. **Vaším úkolem je v textu doplnit chybějící slova.** Nebojte, v pracovním sešitě se nachází nápovědy. O tom, co si společně přečtete, si také zkuste povídat.

Věříme, že si důležité informace zapamatujete a o některých z nich budete doma vyprávět rodičům či kamarádům.

Bavte se a přemýšlejte o KRAJINĚ A LIDECH.

Učební text vznikl v rámci řešení projektu O KRAJINĚ A LIDECH 2025+, který byl finančně podpořen Středočeským krajem. Text a ilustrace vytvořili členové týmu O LESE, z. s.

KYSLÍK; V LESE; CO NEJMÉNĚ VYRUŠOVAT; SMRK; LESNÍ EKOSYSTÉM; POTKAT SRNCE; LESNÍ ZVĚŘ; ZAJÍCEM POLNÍM; BAŽANTEM OBECNÝM; LISTNATÉ STROMY; LÍPA SRDČITÁ; ŽALUDY; BUKVICE; DUB ZIMNÍ; JEDLE; NA ZIMU NEOPADÁ; BOROVICE; MODŘÍN OPADAVÝ; ODEBÍRÁME DŘEVO ● HAJNÝ; MÁ LESNICKÉ VZDĚLÁNÍ; BYDLÍ NA HÁJOVNĚ; V LESE TRÁVÍ I CELÉ DNY; PEČUJE O LESNÍ CESTY; MĚŘÍ STROMY, VYTVÁŘÍ SMÍŠENÉ LESY ● NEBEZPEČNÉ PRÁCE; ODBORNÉ KÁCENÍ; RUKAVICE A PŘILBA; LESNÍM TRAKTOREM; LESNÍCH CEST; POKÁCENÍ STROMU; MOTOROVOU PILOU; MÍSTU VYHNULI ● STROMŮM DAŘILO LÉPE; DOSPĚLÝ ČLOVĚK; OKUSOVÁNÍ LESNÍ ZVĚŘÍ; SAZENICE; SEKÁNÍ TRÁVY; SÁZET STROMY; PĚSTEBNÍ DĚLNÍCI; PROŘEZÁVKA; SEKEROMOTYKA; CHRÁNÍCÍ JE PŘED OKUSEM ● MYSLIVEC; PŘIKRMOVÁNÍ ZVĚŘE; LOVECKÝ REVÍR; V LESE; ZBROJNÍ OPRÁVNĚNÍ; NA POLI; LOVECKÝ LÍSTEK; NA LOUCE; LESNÍ ZVĚŘ; ZELENOU BARVU; UDRŽOVÁNÍ DOBRÉHO

01 **Les**

01 **Lesní zvěř a lesní dřeviny**

V [redacted] můžeme pozorovat mnoho organismů, které se navzájem ovlivňují a tvoří tak přírodní fungující sytém – lesní eko[redacted]. Les nám lidem slouží nejen k turistice, ale také k vytváření plynu, který označujeme jako [redacted]. Z lesa také odebíráme [redacted], ze kterého následně stavíme domy, vyrábíme nábytek, ale třeba také papír.

Zvířatům, o které pečují myslivci, říkáme [redacted] zvěř. Při procházkách v lese se snažíme lesní zvěř co [redacted] vyrušovat. Nejčastěji můžeme potkat [redacted] obecného, který nosí malé parůžky, pravidelně se setkáváme také s pestrobarevným bažantem [redacted] či se zajícem [redacted] a jeho velkými slechy.

Stromy, které mají ve své koruně jehličí, jsou jehličnaté stromy, naopak stromy, které nosí listí, jsou [redacted] stromy. Nejběžnějším jehličnatým stromem u nás je [redacted] ztepilý, velmi častá je také b[redacted] lesní. Zajímavostí je, že jehlice [redacted] bělokoré po jejich poválení mezi prsty výrazně voní. Většina jehličnatých dřevin na zimu neop[redacted]. Jedinou naší jehličnatou dřevinou, která na zimu opadá je [redacted]. Listnatých stromů můžeme v lesích vidět více druhů. Zpravidla se u nás hojně vyskytuje dub letní a dub [redacted], jejichž listy nápadně připomínají mráčky na obloze. Plodem dubu jsou [redacted]. Plodem buku jsou [redacted]. Naším národním stromem je [redacted], jejíž listy mají srdcovitý tvar.

Lesní zvěř obecně rozlišujeme na zvěř spárkatou (srnec obecný, prase divoké, daněk evropský, jelen lesní, muflon obecný...), zvěř pernatou (bažant obecný, koroptev polní, kachna divoká, tetřev hlušec...) a šelmy (liška obecná, jezevec lesní, mýval severní, kuna lesní...)

Různé lesní dřeviny také rostou v různých podmínkách. Některé dřeviny vyžadují více slunečního svitu (borovice lesní, modřín opadavý, duby), jiné naopak alespoň mírné zastínění (jedle bělokorá, buk lesní). Obecně nejméně vody vyžaduje borovice lesní, nejvíce vody pak zpravidla jedle bělokorá či například olše lepkavá. Velmi univerzální domácí dřevinou je smrk ztepilý, který roste na velmi široké škále stanovišť, od osluněných suchých míst po lokality vysloveně vlhké. Smrk ztepilý navíc roste rychle a jeho dříví lze využít pro mnohé účely, proto je také ještě stále naší hlavní hospodářskou dřevinou.

01 **Hajný**

Lesníkovi, do jehož péče byla svěřena část lesa, říkáme [illegible]. Správce lesa – hajný v lese vykonává mnoho různých prací: zajišťuje výsadbu nového lesa, označuje a měří [illegible] vhodné k pokácení, pečuje o lesní [illegible], po kterých se můžeme procházet. Hajný také kontroluje správné chování návštěvníků lesa.

Hajný má lesnické [illegible] ze střední nebo vysoké školy, proto o lese mnoho ví a o nabyté informace se rád podělí s každým, kdo o ně projeví zájem. Hajný v lese mnohdy tráví i celé [illegible], dokonce často bydlí na [illegible] uprostřed lesa. Hajný se také snaží o to, aby byly naše lesy co nejvíce rozmanité, zpravidla tak, že vytváří [illegible] [illegible] (takové lesy, kde jsou listnaté i jehličnaté stromy).

V České Republice někdy rozlišujeme pojmy „hajný“ a „revírník“ – obě tyto osoby jsou lesníci, v některých pojetích však vykonávají jinou práci. Hajný v některých případech pouze zajišťuje lesní práce (obstarává lesní sazenice pro výsadbu, zaměstnává pěstební dělníky a přímo v lese jim zadává práci, jeho prostřednictvím je někdy také vykupováno dříví z lesa); Revírník je správce lesního majetku u státního podniku Lesy ČR, který v lese plánuje práce, kontroluje jejich provedení, označuje lesní těžbu, ale práci samotnou zadává právě hajnému z podniku, který práce pro státní podnik zajišťuje na základě uzavřené veřejné zakázky.

Hajný (lesník, revírník) se v lese může pohybovat automobilem, jelikož se jedná o jeho zaměstnání a pohyb autem je k jeho výkonu zcela nutný. Osoby bez příslušného povolení, které v lese jezdí na motorových vozidlech však hajný v součinnosti s policií může zadržet a uložit jim pokutu.

01 **Dřevorubec**

O odborné [redacted] stromů v lese a jejich přepravu se stará dřevorubec. Práce dřevorubce nespočívá pouze v pokácení [redacted], dřevorubec kromě samotného kácení musí strom také zbavit větví a nařezat jej na části dle jejich kvality a rozměrů. K práci dřevorubce často patří také přeprava dříví z místa, kde bylo pořízeno, na některou z lesních [redacted].

Těžba a přeprava dříví v lese patří mezi nejvíce [redacted] práce, se kterými se v lese můžeme setkat. Dřevorubci tak při práci s motorovou [redacted] často hrozí velká zranění, stejně jako např. při přepravě dříví lesním [redacted]. Dřevorubec bývá oděn do tzv. neprořezného oděvu, součástí jeho výbavy jsou také rukavice a [redacted] s ochranou zraku a sluchu. Oděv dřevorubce je výrazně barevný proto, abychom si v lese jeho práce všimli a danému místu se vyh[redacted].

Dřevorubec je odborník, jehož kvalifikaci dokládá středoškolské vzdělání či kurz práce s motorovou pilou, v případě využívání vozidel a dalších strojů pak také příslušné kategorie řidičských průkazů a osvědčení.

Kácení stromů motorovou pilou velmi často nahrazuje práce harvestoru (pojízdný víceúčelový stroj, který za pomoci těžební hlavice dokáže strom nejen pokácet, ale také odvětvit a nakrátit na požadované kusy). Harvestor tak ve stejném čase vykoná více práce než motorová pila, nelze však použít ve všech terénech.

Práce dřevorubce je velmi nebezpečná, ne zřídka pracovní den končí komplikovaným zraněním či dokonce smrtí dřevorubce. Při kácení stromů hrozí nejen zavalení stromem, ale také pád větví z koruny a další často obtížně předvídatelné situace.

01 **Pěstební dělník**

V lese kromě dřevorubců pracují také další lidé, jejichž úkolem je naopak sázet [redacted] a pečovat o ně tak dlouho, jak je jen potřeba. Takovým pracovníkům říkáme [redacted] dělníci. Mezi jejich úkoly patří například samotná lesní výsadba, oplocování mladých stromků proti okusování lesní [redacted], sekání [redacted] a dalších rostlin, aby stromky nedusily. V době, kdy jsou mladé stromy vyšší než dospělý [redacted], dochází k jejich postupnému vyřezávání. Pěstební dělník odstraňuje především křivé či jiné nekvalitní stromy proto, aby se ostatním stromům dařilo [redacted].

Mladé stromky, které pěstební dělníci v lese sází nazýváme saze[redacted], k vyhloubení jamky pro sazenici se používá lesnický sazák nebo sekero[redacted]. Oplocení okolo vysazených sazenic, chránící je před [redacted] lesní zvěří, není lesní školka, nýbrž oplocenka. Odstraňování nevhodných mladých stromů je proře[redacted].

Pěstební dělník v lese samozřejmě zastává mnoho prací: kromě výsadby, sekání vegetace okolo výsadeb (ožínání), stavění a opravy oplocenek, či prořezávek, například zajišťuje také chemickou ochranu lesa před škodlivými organismy, opravuje lesní cesty apod.

Profese pěstebního dělníka není přímo podmíněna středoškolským či vysokoškolským vzděláním, zpravidla ale vlastní osvědčení o práci s motorovou pilou a křovinořezem. Ačkoli se na první pohled může zdát, že se jedná o neodbornou práci, opak je pravdou – život nového lesa často začíná právě prací pěstebního dělníka, je proto důležité, aby byla práce odvedena skutečně odborně a kvalitně.

01 **Myslivec**

Myslivec pečuje o lesní [redacted]. Myslivost je pro něj zpravidla koníčkem a [redacted] se tak o lesní zvěř stará ve svém volném čase. Myslivec má mnoho úkolů, mezi ty nejdůležitější patří udržování [redacted] zdravotního a početního stavu lesní zvěře, budování mysliveckých staveb, či přikrmování [redacted] v době nedostatku potravy.

Mnoho času myslivec stráví také pozorováním a počítáním zvěře. Stará se o zvěř v [redacted], na [redacted] i na [redacted], takto ucelené území pak nazýváme jako lovecký [redacted]. Myslivci se schází v mysliveckých spolcích, kde se společně starají i o větší území, např. o celá okolí obcí či měst. Myslivci mají zbrojní [redacted] a lovecký [redacted], mohou proto do lesa nosit zbraň. Oblečení myslivce má nejčastěji [redacted] barvu.

Myslivost je nejčastěji koníčkem a myslivci ji vykonávají ve své volném čase, existuje však dokonce několik povolání, kdy je myslivost zároveň také zaměstnáním (např. oborník, profesionální lovec a další).

Myslivci mohou být držiteli i několika stupňů mysliveckých zkoušek, a to na základě absolvovaných odborných kurzů, středoškolského či vysokoškolského vzdělání. Nejrůznější zkoušky musí absolvovat dokonce i pes myslivce, který nakonec pomáhá při samotném lovu nebo stopování zvěře. Samozřejmostí vzdělání myslivce je také aktivní zbrojní průkaz, který jeho držitele opravňuje k držení střelné zbraně.

Území, které má myslivecký spolek na starost nazýváme honitbou. Honitba se většinou rozkládá na ploše větší než 500 ha, zaujímá lesy, louky, pole, ale také vodní toky a vodní stavby.

ZEMĚDĚLSKÉ PLODINY; POTRAVINY; ŽNĚ; HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA; BRAMBORY; PŠENICI; ORNÁ PŮDA; ŘEPKU; KUKUŘICI; SLUNEČNICI; OVES ● TRÁVA; USUŠIT; USUŠENÉ TRÁVĚ ŘÍKÁME SENO; SEČE POMOCÍ TRAKTORU SE SEKAČKOU; KOSOU; ZABALÍME DO BALÍKŮ; ROSTLIN; ŽIVOČICHŮ; BYLIN ● ŽENY A MUŽI; ZEMĚDĚLCI; TÉMĚŘ CELÝ DEN; JE ZIMA; ZAČÍNÁ PŘÍPRAVOU PŮDY; NA JAŘE; ZBAVUJÍ PLEVELE A HMYZÍCH ŠKŮDCŮ; ZEMĚDĚLSKÝCH STROJŮ

02 **Pole a louky**

02 **Pole**

Pole jsou intenzivně zemědělsky využívané části naší krajiny, kde každý rok dochází k přípravě půdy orbou nebo podmítkou, proto poli také říkáme [redacted] půda. Na polích každý rok vyséváme zemědělské [redacted], abychom je ještě v témže zemědělském roce sklidili. Můžeme zde pěstovat nejrůznější obilniny: ječmen, o[redacted], pš[redacted] nebo třeba [redacted]řici; olejniny: ře[redacted], [redacted]nici; okopaniny: bra[redacted], řepu; ale také spoustu dalších plodin. Stejně jako o louky se také o pole stará zemědělec, který zde zastává veškerou práci. Důležité je připomenout si, že většina zemědělských plodin je jedlá a lidem slouží jako po[redacted]ny, jako žrádlo pro hospodářská [redacted] nebo k výrobě energie.

Podoba polí se během roku mění podle toho, jaké práce se na poli zrovna vykonávají. Době, ve které například dochází ke sklízení obilovin říkáme [redacted].

S ohledem na neustálý růst lidské populace museli zemědělci přistoupit ke genetické modifikaci zemědělských plodin tak, aby méně podléhaly chorobám a škůdcům, aby rostly ve větší hustotě a dimenzích. Ze stejného důvodu byla v zemědělství zavedena také chemická ochrana rostlin.

Ve druhé polovině minulého století u nás byly vytvářeny velké zemědělské bloky pouze s jednou plodinou, byly také likvidovány remízky a další krajinné prvky. Důsledkem toho byla degradace půdy a zhoršení podmínek pro život různých živočichů. V dnešní době dochází k postupnému zlepšování stavu pomocí vytváření alejových výsadeb, biopásů a biokoridorů, budování tůní a nových remízků. Dbá se rovněž na zmenšování hospodářských bloků jednotlivých plodin a také na jejich častější střídání.

02 **Louky**

Louky jsou zpravidla zemědělsky obhospodařovaná místa, kde se nachází velké množství travin, jetelů a dalších [redacted].

Na louce roste tr[redacted] každý rok, aniž bychom ji zde museli zasévat. Dvakrát či třikrát ročně louku sekáme, trávu na louce po pose-kání často necháme usu[redacted], následně ji zabalíme do [redacted] a uskladníme. Usušené trávě říkáme [redacted]. Seno nám poté slouží ke krmení hospodářských zvířat. O louky se stará zemědělec, který je seče pomocí traktoru se [redacted]. V minulosti se louky sekaly zejména [redacted], v dnešní době však zemědělci využívají především traktor.

Zejména mokřadní a horské louky jsou pro nás velmi cenné, neboť se v nich často nachází celá řada ohrožených druhů [redacted] a [redacted]. Takové louky chráníme právě sečením, aby například nezarůstaly nežádoucími rostlinami.

Nejlepší ochranou rozmanitosti lučních společenstev je jejich pravidelné sečení a odvážení posečené trávy pryč z luk, v případě nesečení či neodvezení posečené trávy, mohou být potlačeny kvetoucí rostliny.

Sečením a odvážením trávy se zlepšuje regenerace lučních bylin a dochází k provzdušnění půdy. Sečení napomáhá ke zvyšování biodiverzity rovněž s ohledem na život zástupců hmyzí říše. Dalším důvodem pro sečení luk je také zachování historické podoby daných míst, kde je toto hospodaření mnohaletou tradicí. Na některých loukách využíváme ekologicky šetrnou tzv. mozaikovou seč, kdy při sečení vždy ponecháváme část louky zcela neposečenou (ponechaný pás trávy či jiný tvar). Výhodou takové seče je nejen malebný obraz krajiny, ale také nepřetržitý přísun nektaru, pylu a další potravy z neposečených rostlin pro hmyz.

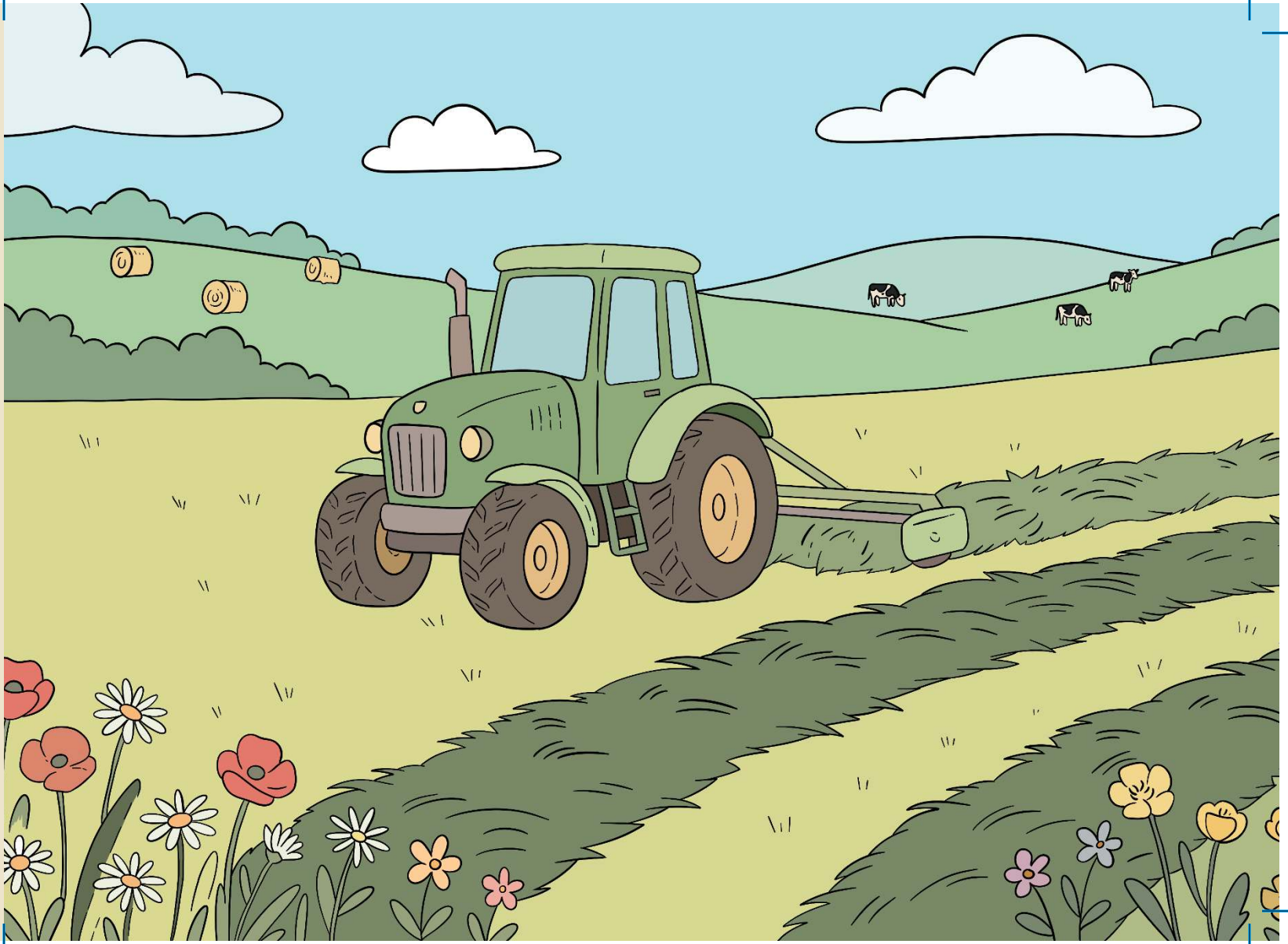

02 **Zemědělec**

Ornou půdu a louky obhospodařují ze[redacted]. Prací zemědělce je ale také chov hospodářských zvířat. Zemědělci jsou ženy a [redacted], kteří se na poli pohybují téměř celý [redacted], jejich práce je velmi různorodá. Obdobím, kdy zemědělce na polích možná neuvidíme tak často, je [redacted]. Právě v časech sněhové pokrývky a mrazu se totiž zemědělci věnují opravám zemědělských [redacted], plánování prací nebo například ořezávání stromů a keřů v okolí polí.

Pěstování různých zemědělských plodin se může velmi lišit, zpravidla však začíná přípravou pů[redacted] tak, aby v ní bylo možné zaset semena plodiny. Na [redacted] po zasetí zemědělci pole zbavují ple[redacted] a hmyzích šků[redacted]. V průběhu léta potom zemědělec doufá v dostatečné množství dešťů, aby měly rostliny z čeho růst. Nakonec přichází doba sklizně, hnojení a orby.

Zemědělství je zaměstnání, zemědělec je odborník disponující příslušným vzděláním. Mezi zemědělci je celá řada různých pracovních pozic, například: traktorista, kombajnista, dojič krav, ošetřovatel hospodářských zvířat, opravář zemědělských strojů či agronom. Každý zmíněný pracovník má svůj konkrétní pracovní úkol.

V posledních desetiletích se do popředí pracovních povinností zemědělců, především pak agronomů, dostává také hodnocení vývinu klimatu a aktuálního počasí, které je pro zemědělskou úrodu zcela zásadní. Zemědělci jsou také v těsném kontaktu s myslivci, zejména kvůli omezování škod lesní zvěří na zemědělských plodinách. V neposlední řadě je pro zemědělce často důležité orientovat se v možnostech získání a administrace dotačních titulů.

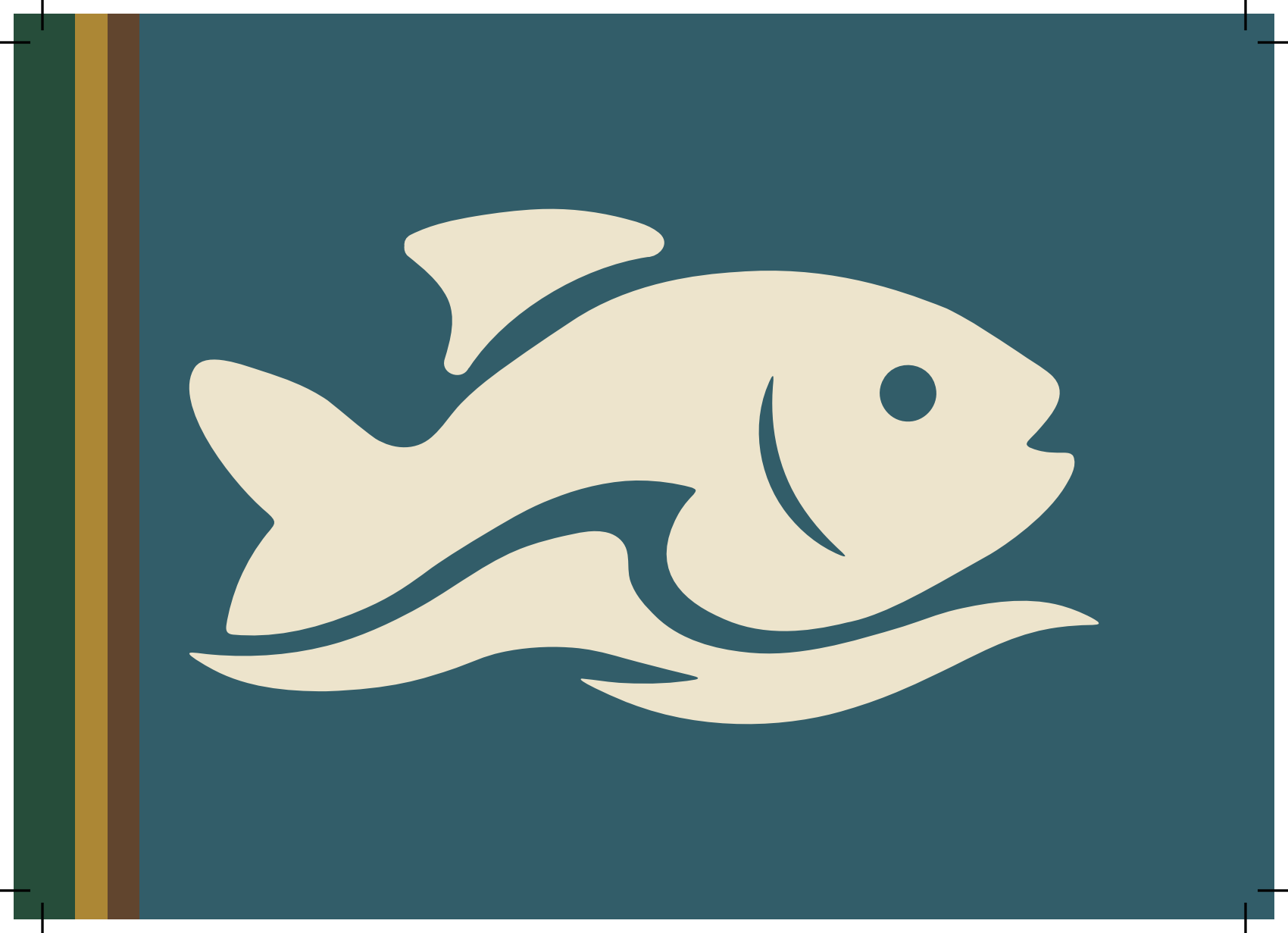

DOSTATEK VODY; POUŽÍVÁME V DOMÁCNOSTECH; U NÁS TEČE SLADKÁ VODA; VODNÍCH TOKŮ; VODA TVOŘÍ VELKOU ČÁST LIDSKÉHO TĚLA; ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ; RYBNÍKY; ČI JEZERA; SLANOU VODU; POTOKY ● PRO VODNÍ ŽIVOČICHY; RYBY; RYBÁŘI; RYBNÍKÁŘI; SPOLUPRACUJÍ; ZDROJ PITNÉ VODY; ČISTÉ; POMOCÍ RYBÁŘSKÝCH PRUTŮ; VYBUDOVAL ČLOVĚK

03 **Rybníky, jezera a řeky**

03 **Rybníky, jezera a řeky**

Voda v naší krajině je nezbytnou součástí života, dokonce z vody většina živých organismů vznikla. Nejen, že voda tvoří velkou část lidského [redacted], ale vodní plochy a toky zaujímají výraznou část naší přírody. Planeta Země je z větší části tvořena oceány se [redacted] vodou. V naší domácí krajině sice moře a oceány nenajdeme, ale často si můžeme všimnout menších vodních ploch a vodních [redacted]. Mezi vodní plochy patří rybníky, vodní nádrže či [redacted]. Vodními toky jsou řeky a [redacted]. V rybnících, vodních nádržích, jezerech, potocích a řekách u nás teče [redacted] voda.

Ve vodních plochách a ve vodních tocích se nachází celá řada různých rostlin a [redacted]. Největší pozornost věnujeme rybám, pro jejichž chov budujeme zejména [redacted]. O vodní plochy a toky je potřeba zodpovědně pečovat proto, aby byly čisté a aby v nich byl dostatek [redacted]. Je nutné starat se také o jejich okolí. Rybníky, jezera či řeky můžeme kromě rybolovu využívat také k plavání a dalším zálibám. Samozřejmě nám slouží jako zásobárna vody, kterou po její úpravě používáme v [redacted].

Až 97 % světové vody se nachází v oceánech, mořích a zálivech, 90 % světové sladké vody je v Antarktidě. Pouze 1 % světové vody je pitné. Více než 1 miliarda lidí stále nemá přístup k čerstvé vodě.

Největším rybníkem České Republiky je rybník Rožmberk (648 ha), který také patří mezi největší rybníky na světě. Největším jezerem je pak Černé jezero (přes 18 ha). Největší přehrada v ČR je Lipno (4 900 ha). Nejdelší řekou je Vltava (433 km), nejvodnatější řekou je Labe.

Tělo dospělého člověka je zhruba ze 60 % tvořeno vodou: v kůži se nachází 64 % vody, ve svalech a ledvinách 79 % a v kostech 31 %.

Mnohé studie zjistily, že pohled na vodu vás může udělat klidnější, šťastnější a kreativnější.

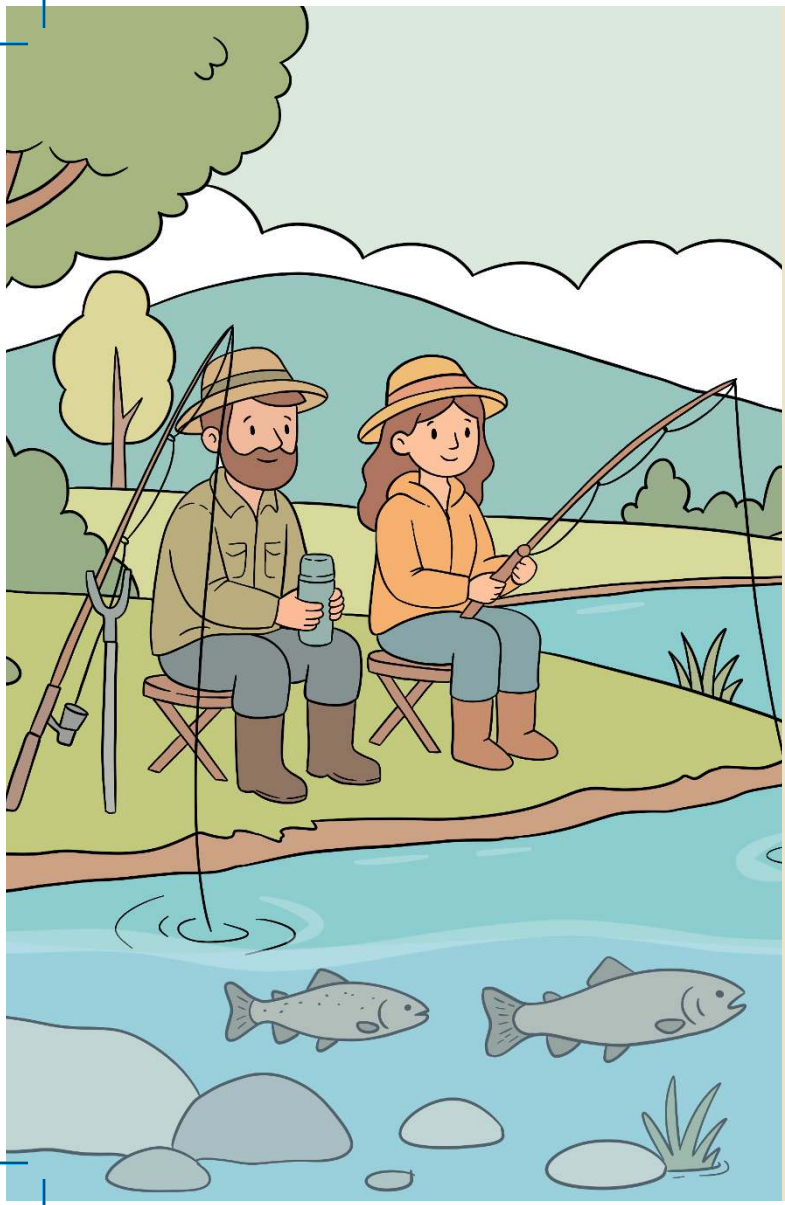

03 **Rybář a rybníkář**

O vodní plochy a toky je potřeba aktivně pečovat. Především místa, která již výrazně upravil nebo vybudoval [redacted] je nutné čistit, opravovat a udržovat v nich vhodné prostředí pro vodní [redacted].

Lidé již mnoho let hloubí rybníky a staví také další vodní nádrže. Stavbou rybníků, regulací množství vody a nejrůznějšími úpravami břehů rybníků se zabývají [redacted]. Rybníkářství je zaměstnání, kterým se živí odborníci na rybníky. Chov ryb a rybolov může být zaměstnáním, ale často je zábavou a koníčkem pro mnoho lidí. Rybolov provádí [redacted], kteří loví [redacted] z rybníků a řek pomocí rybářských [redacted].

Rybáři a rybníkáři spolu zpravidla spolu[redacted] tak, aby bylo v rybnících a vodních nádržích dostatečné množství [redacted] vody, nejen pro potřeby chovu ryb, ale někdy také jako zdroj pitné [redacted].

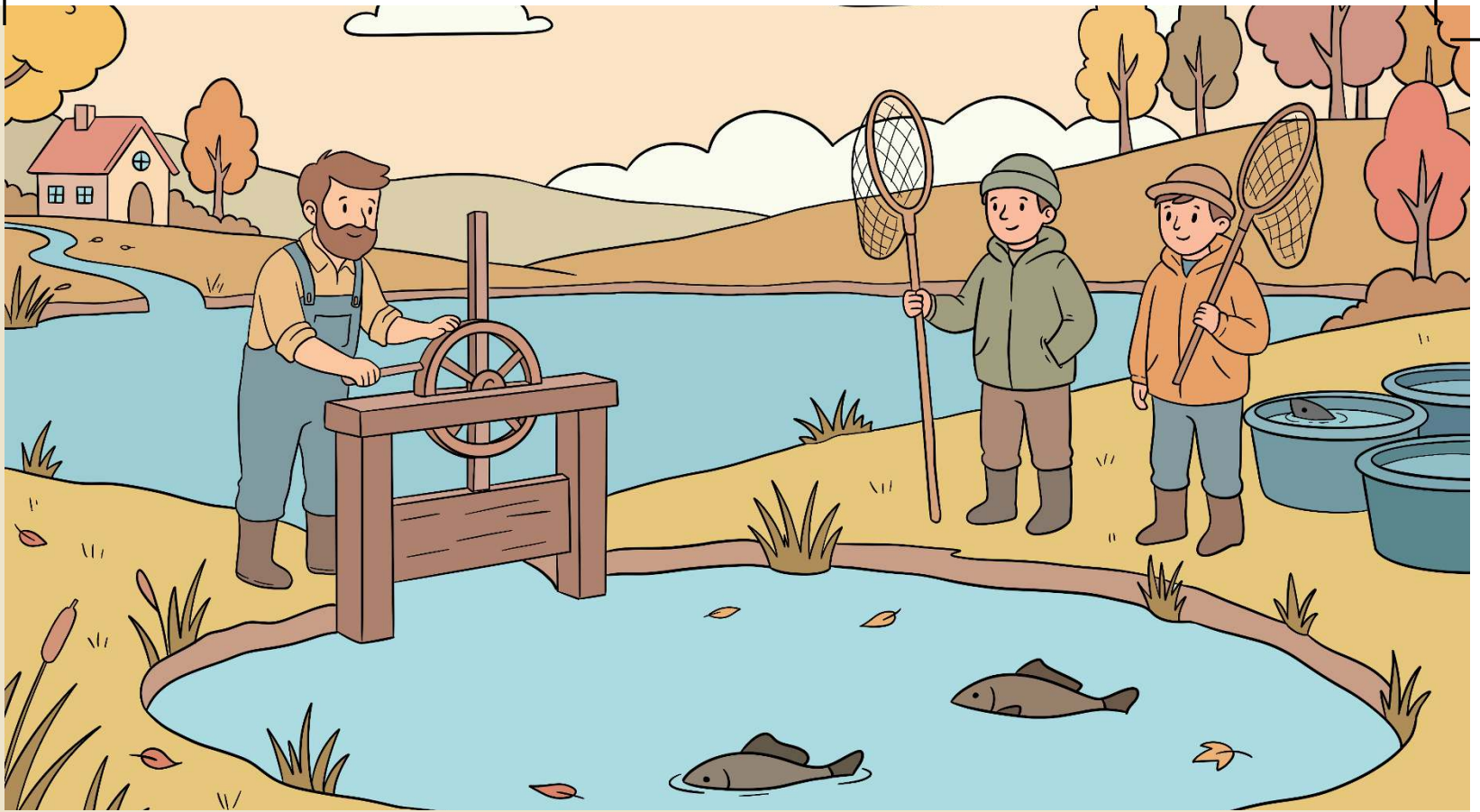

Nejznámějším českým rybníkářem byl Jakub Krčín, jehož životním dílem bylo vybudování rybníku Rožmberk, který je dodnes největším rybníkem v ČR.

Rybář smí lovit ryby pouze v případě, že je držitelem obecného rybářského lístku a povolenky k lovu na konkrétní lokalitě a pro konkrétní období. Rybář také musí ctít rybářský řád a samozřejmě pravidla pro ochranu přírody a krajiny.

Největší rybářskou a rybníkářskou událostí roku je výlov rybníků, který probíhá nejčastěji na podzim. Při výlovu je nejprve vypuštěna voda z rybníka a následně dojde k lovu ryb a jejich třídění a umisťování do kádí.

TRÁVÍ SPOLU ČAS; POZŮSTATKY LIDSKÉ ČINNOSTI; SE STARÁ STAROSTA; PRAHA; MALÉ ČI VELKÉ DOMY; OBCE A MĚSTA; MĚSTSKÉ ÚŘADY; PŘED NEPŘÍZNIVÝM POČASÍM; DOMÁCÍMI A HOSPODÁŘSKÝMI ZVÍŘATY; LOUKY A POLE ●

04 **Obce a města**

04 **Obce, města a jejich obyvatelé**

Lidé už od pradávna staví malé či velké ●●●●, ve kterých přebývají a nachází v nich soukromí, bezpečí a útočiště před nepříznivým ●●●●●●●. Místům, kde se nachází větší množství domů říkáme obce a ●●●●●. Malé obce lze také nazývat vesnicemi, mnoho domů pohromadě pak tvoří velká města. Hlavním a největším městem České republiky je ●●●●●.

Malé obce jsou charakteristické menším množstvím obyvatel, nejrůznějšími domácími a hospodářskými ●●●●●●●, či venkovskou krajinou. Nejbližší okolí lidských obydlí na vesnicích tvoří lesy, louky a ●●●●. Lidé v malých obcích se mezi sebou často dobře znají a tráví spolu ●●●. Ve městech se nachází mnoho lidí, kteří žijí blízko sebe. Obyvatelé měst také nemusí daleko cestovat za prací či na nákup. O obce a města se stará ●●●●●●●● a obecní zastupitelstvo či městská rada. V menších obcích se v případě dotazů a řešení problémů můžete obracet přímo na starostu, ve městech jsou ale pro tyto účely zřízeny městské ●●●●●, kde pro blaho města pracují ještě další lidé.

Obce a města někdy mohou být znečištěny odpadky a dalšími pozůstatky ●●●●●● činnosti, proto je velmi důležité udržovat pořádek a odpad ukládat do správných popelnic a kontejnerů.

Současný počet obyvatel v České republice činí přes 10 500 000 lidí.

76 % obyvatel ČR žije ve městech.

Průměrný věk obyvatele ČR je 44 let.

Mezi největší města ČR dle počtu obyvatel patří: 1. Praha; 2. Brno; 3. Ostrava; 4. Plzeň; 5. Liberec; 6. Olomouc; 7. České Budějovice; 8. Hradec Králové; 9. Pardubice; 10. Ústí nad Labem.

Obyvatelé obcí/měst volí přímou volbou zastupitelstvo, které následně volí starostu. Mandát starosty je maximálně čtyřletý.

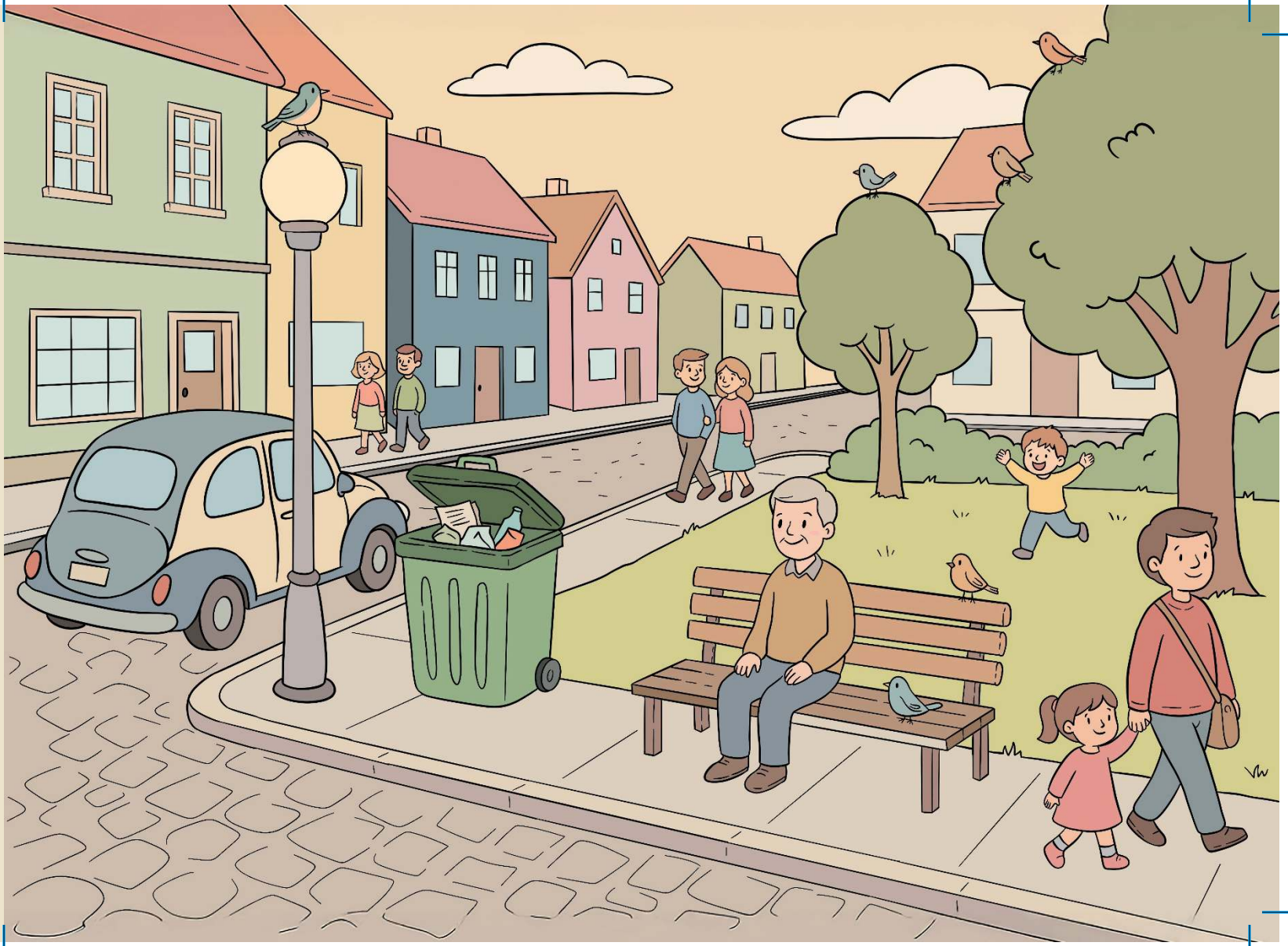

A CO SI VY MYSLÍTE O KRAJINĚ A LIDECH?

Zkuste si zapsat to nejzajímavější, co jste se z pracovního sešitu dozvěděli.